



de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Leden van de Vaste commissie voor Veiligheid en Justitie

datum 18 januari 2016
contactpersoon R. Diederer
doorkiesnummer
e-mail
ons kenmerk UIT9395/afd. comm./RD
onderwerp Algemeen Overleg Familierechtelijke Onderwerpen

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (088) 361 00 00
f (088) 361 0022
www.rechtspraak.nl

Geachte Leden van de commissie,

Op 27 januari 2016 spreekt uw commissie in het algemeen overleg familierechtelijke onderwerpen over de problematiek rondom echtscheidingen.

Deze problematiek geniet, terecht, veel aandacht binnen uw Kamer. Onlangs nam uw Kamer de motie Recourt aan, daarmee pleit u voor een 'divorce challenge'. Met deze challenge worden maatschappelijke partijen opgeroepen met initiatieven te komen om het aantal echtscheidingen op tegenspraak te reduceren. De Rechtspraak vraagt aandacht voor wat er op dit moment in de dagelijkse praktijk al gebeurt op dit gebied, en de rol van de Rechtspraak in het innoveren van conflictoplossing bij echtscheidingen.

Als derde staatsmacht vindt de Rechtspraak het van belang aan te sluiten bij de behoeften van de moderne samenleving. De in ernst toenemende problematiek als het gaat om echtscheidingen en het blootstellen van kinderen aan schadelijke langdurige conflicten tussen hun ouders is vanzelfsprekend binnen de Rechtspraak niet onopgemerkt gebleven. Deze problematiek is onderkend, is direct zichtbaar in onze dagelijkse praktijk, en ook de Rechtspraak zoekt voortdurend naar mogelijkheden om echtscheidingen adequaat te behandelen en zo echtscheidingen te voorkomen. De Rechtspraak zoekt daarbij, binnen de wettelijke kaders, actief de samenwerking en samenspraak met andere spelers in het maatschappelijk veld, zoals bijvoorbeeld de Raad voor de Kinderbescherming, hulpverleners, politie, gemeenten, het Openbaar Ministerie, mediators, en de advocatuur.

Echtscheidingsrechters volstaan niet met het geven van een uitspraak in een juridisch geschil, maar kijken welke mogelijkheden er zijn om eventuele onderliggende problematiek van ouders en kinderen op te lossen. Dit vanuit de visie dat alleen een rechterlijke beslissing die mede daarin voorziet draagvlak heeft en conflicten duurzaam oplost. Met als basisgedachte dat een passende conflict diagnose en een vroegtijdige interventie leed en schade op de lange termijn kan voorkomen. Door een snelle en goede diagnose van wat ouders en kinderen nodig hebben kan voorkomen worden dat geschillen van ouders op verschillende deelgebieden elkaar in stand houden of zelfs verergeren. Hierbij geldt als uitgangspunt dat interventies erop gericht moeten zijn om ouders in staat te stellen die verantwoordelijkheid in de turbulente periode rondom en na een echtscheiding zo goed mogelijk te dragen.



de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 18 januari 2016
kenmerk UIT9395/afd. comm./RD
pagina 2 van 2

Pilots binnen de Rechtspraak

Enkele voorbeelden van de manier waarop de Rechtspraak aan deze visie invulling geeft vindt u terug in het uitvoeringsplan: ‘Verbeteren situatie kinderen in een ‘vechtscheiding’’. Ik benoem ze kort:

- De rechtbank Rotterdam werkt in een pilot met een regierechter op basis van het principe één gezin, één rechter. Rechters worden speciaal opgeleid in conflictdiagnose en interventiemogelijkheden. Bij het ontbreken van een ouderschapsplan volgt er vroeg in het proces een regiezitting om verzoeken met betrekking tot kinderen te behandelen.
- De rechtbank Noord-Nederland werkt in andere pilot met een regierechter op basis van het principe één echtscheiding, één rechter. De gecombineerde toepassing van een aantal maatregelen moet er voor zorgen dat de procedure bij de rechtbank niet escalierend werkt. Een van die maatregelen is hulp op maat: een verwijzingsmogelijkheid naar één uniform hulpaanbod voor ouders en kinderen, op voorhand gefinancierd door de woonplaatsgemeente.
- De rechtbank Zeeland-West-Brabant werkt in een pilot met de inzet van een gedragsdeskundige als bijzonder curator die de belangen van het kind behartigt in een procedure. Doel is de stem van het kind beter te laten horen in een gerechtelijke procedure. De bijzondere curator probeert een opening te creëren zodat de ouders hulpverlening accepteren. Hij of zij adviseert de rechter over de stappen die in een procedure genomen zouden kunnen worden om het kind niet langer in de knel te laten zitten.

Dialogo met de Rechtspraak

Zoals ik al aangaf ziet de Rechtspraak het mede als haar verantwoordelijkheid om bij te dragen aan het voorkomen van escalatie bij echtscheidingen. De Rechtspraak wil daarvoor ook buiten de bestaande kaders denken, uiteraard in goed overleg met het ministerie van Veiligheid en Justitie. Om als derde staatsmacht zo mee vorm te geven aan innovatieve wijzen van conflictoplossing bij echtscheidingen, naast de door u voorgestane divorce challenge.

Daarnaast beschikken rechters over een schat aan praktijkervaring in de huidige echtscheidings-systematiek en kunnen daarmee een waardevolle bron van informatie zijn. Zij hebben inzicht in de zaken die thans goed lopen, maar zien ook de obstakels en noodzakelijke veranderingen. Hierbij wil ik u er op attenderen dat Kamerleden van deze kennis gebruik kunnen maken door het gesprek met (enkele) rechters aan te gaan.

Met vriendelijke groet,

mr. F.C. Bakker
Voorzitter Raad voor de rechtspraak